

Norsk Kvinnesaks- forening

Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Oslo 16. desember 2015

Utkast til endringer i barneloven om å oppheve tidsfristene for å reise sak om endring av farskap.

Norsk Kvinnesaksforening (NKF) viser til departementets brev av 5. november 2015 (ref. 15/3574) og har følgende kommentar til forslaget om å oppheve tidsfristene i barnelovens § 6 for når sak om endring av farskap kan reises.

Gjeldende lovregulering ble vedtatt i 2013 og innebar gjeninnføring av en frist på ett år for foreldrene og tredjemann som mener at han er far til et barn, til å reise søksmål om endring av farskap. Fristen begynner å løpe fra det tidspunkt vedkommende ble kjent med opplysninger som kan tilsi endring av farskapet.

Det var strid om gjeninnføringen av en slik ettårsfrist, og begrunnelsen til mindretallet i stortingskomiteen for å opprettholde det som hadde vært gjeldende rett siden avskaffelsen av tidsfristene i 2003, er omfattende sitert i høringsnotatet.

Gjeninnføringen av tidsfristen i 2013 bygget på forslag i NOU 2009: 5 «Farskap og annen morskap – Fastsettelse og endring av foreldreskap». Bakgrunnen for framlegget var at utvalget mente at barnets behov for stabile rammer tilsa at det burde være en tidsmessig avgrensning i adgangen for alle andre enn barnet selv til å anlegge sak om endring av farskap. I Prop. 105 L (2012-2013) uttalte departementet i avsnitt 5.1.4 at det «styrker barneperspektivet i barneloven at det gjeninnføres tidsfrister for mor, far og

påstått far om å reise sak om endring av farskap». Departementet har åpenbart skiftet synspunkt på hva som er til barnets beste. I høringsnotatet heter det at hensynet til barnets beste «i disse saker vil være å få avklart usikkerheten omkring farskap, når det foreligger en slik uttalt tvil». I avsnittet foran innrømmer departementet likevel at det er vanskelig å fastslå hva som er til barnets beste i det enkelte tilfelle», men departementet gir uttrykk for at «sannheten vil ofte være frigjørende og positiv over tid, både for voksne og barn».

Slik Kvinnesaksforeningen ser det, mangler det i dag forskningsmessig grunnlag for å si hva som vil være til det enkelte barns eller til barns beste. Vi etterlyser empirisk forskning som grunnlag for slike uttalelser. Dersom det er til det enkelte barns beste å få brakt en usikkerhet om farskapet ut av verden, vil barnet alltid ha muligheten til å reise søksmål.

Tvisteloven setter i § 31-6 en frist på seks måneder for å begjære gjenåpning. Fristen løper fra det tidspunktet «parten ble kjent med det forhold begjæringen bygger på, eller burde ha skaffet seg kunnskap om dette». Det gir grunnlag for å hevde at gjeldende § 6 annet ledd, som åpner for søksmål innen *ett* år etter at vedkommende ble kjent med opplysninger om at en annen kunne være far til barnet, burde være tilstrekkelig romslig. Det er grunn til å spørre hvorfor et slikt endringssøksmål utsettes. Gitt at det her ikke er tale om DNA-bevis, er det mye som taler for at en eventuell tvil bør føre til søksmål så snart som mulig etter at vedkommende er blitt kjent med de nye omstendighetene. I denne sammenheng vil NKF peke på at hensynet til barnemoren også tilsier en frist for hvor lenge det skal være mulig å vente med å reise endringssak.

Å vinne klarhet om det rent biologiske farskap kan være viktig, men NKF mener at det ikke må føre til at betydningen av det sosiale farskapet blir undervurdert. Etter Kvinnesaksforeningens syn bør den foreslåtte endringen av barneloven § 6 utsettes til det foreligger et bedre fundert grunnlag for å hevde hva som vil være til beste for barn flest. I denne sammenheng vises til opplysningene i høringsnotatet om rettstilstanden i de andre nordiske landene.

For Norsk Kvinnesaksforening

Margunn Bjørnholt
leder